

วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี)

รหัสวิชา ว31293

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 คำสั่งควบคุมการทำงาน

สาระการเรียนรู้

1. คำสั่งควบคุมเงื่อนไข
2. การทำงานเป็นรอบ
3. คำสั่งประกอบการควบคุมทิศทาง

ผลการเรียนรู้

สามารถเลือกใช้ชุดคำสั่งควบคุมเงื่อนไขในการทำงาน การทำงานเป็นวนรอบ และคำสั่งประกอบการควบคุมทิศทางได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เข้าใจรูปแบบการเขียนคำสั่ง if เพื่อควบคุมเงื่อนไข
2. สามารถเขียนชุดคำสั่ง if เพื่อตรวจสอบเงื่อนไขในรูปแบบต่าง ๆ ได้
3. สามารถนำคำสั่ง if และ swich ไปใช้งานได้อย่างเหมาะสม
4. เปรียบเทียบหลักการทำงานของลูป while , Do-While และ For ได้
5. สามารถนำลูปชนิดต่าง ๆ ไปประยุกต์ใช้งานได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม

ใบความรู้ที่ 6 เรื่อง การควบคุมการทำงาน

จัดทำโดย นางพรพนารัตน์ ชมภูษ

โครงสร้างการควบคุมการทำงาน จะเป็นการควบคุมทิศทางการทำงาน (Execution) ในโปรแกรมหรือฟังก์ชัน ซึ่งคำสั่งในภาษา C ที่ใช้ในการควบคุมการทำงานของโปรแกรม จะแบ่งออกเป็น 3 แบบ คือ

- 1) แบบลำดับ (Sequence)
- 2) แบบเลือกทำ (Selection)
- 3) แบบทำซ้ำ (Repetition)

ในการทำงานของคำสั่งหลายคำสั่งที่ต้องอาศัยผลการตรวจสอบเงื่อนไขก่อนว่าจริงหรือเท็จจึงจะปฏิบัติตามคำสั่ง ในการตรวจสอบเงื่อนไขดังกล่าวต้องอาศัยหลักการเปรียบเทียบและการหาค่าบูลีนเป็นสำคัญ ดังนี้

การเปรียบเทียบ เป็นการนำค่าหรือตัวแปรที่เก็บข้อมูลตั้งแต่ 2 ค่าขึ้นไปมาทำการเปรียบเทียบด้วยตัวดำเนินการทางตรรกศาสตร์ และนำไปใช้ในการเขียนโปรแกรมเพื่อควบคุมการทำงานของโปรแกรม ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้จากการตรวจสอบเงื่อนไขนั้นจะได้ผลลัพธ์ 2 ค่า คือ จริง (True) กับ เท็จ (False) ซึ่งสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายตัวดำเนินการที่ใช้ในการเปรียบเทียบเพื่อการตรวจสอบเงื่อนไขในภาษา C สามารถแสดงตัวอย่างการทำงานได้ดังนี้

ตัวอย่าง กำหนดค่าให้ $x = 20$ และ $y = 10$

ตัวดำเนินการ	ความหมาย	ตัวอย่าง	ผลลัพธ์
<	น้อยกว่า	$x < y$	เท็จ
<=	น้อยกว่าเท่ากับ	$x <= y$	เท็จ
>	มากกว่า	$x > y$	จริง
>=	มากกว่าเท่ากับ	$x >= y$	จริง
==	เท่ากับ	$x == y$	เท็จ
!=	ไม่เท่ากับ	$x != y$	จริง

- การตัดสินใจ หรือการหาค่าบูลีน เป็นวิธีการหาค่าจากเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ทางบูลีน เพื่อให้ได้มาซึ่งผลลัพธ์ โดยผลลัพธ์จะมีอยู่ 2 ค่า คือ True กับ False เครื่องหมายทางบูลีนมีหลายตัว แต่ในที่นำมาใช้ใน โปรแกรมบ่อย ๆ ก็คือ and , or , not และ xor สามารถแสดงตัวอย่างการทำงานได้ดังนี้

x	y	x and y	x or y	not x	x xor y
True	True	True	True	False	False
True	False	False	True	False	True
False	True	False	True	True	True
False	False	False	False	True	False

การควบคุมการทำงานแบบลำดับ

จะมีลักษณะการทำงาน (Execution) จากข้อความคำสั่งแรกไปตามลำดับ จากบนลงล่าง จนถึงข้อความคำสั่งสุดท้าย โดยปิดล้อมด้วยเครื่องหมาย { } เพื่อกำหนดจุดเริ่มต้นของลำดับการทำงานแบบเรียงลำดับ ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

```

{
    Statement 1;
    Statement 2;
    :
    :
    Statement n;
}

```


การควบคุมการทำงานแบบเลือกทำ

ภาษา C จะใช้ประโยค if ในการสร้างเงื่อนไข ซึ่งสามารถตรวจสอบเงื่อนไขว่าเป็น จริง หรือ เท็จ ได้ นอกจากประโยค if แล้วในภาษา C ยังมีการกำหนดทางเลือกด้วยประโยค switch ให้เลือกใช้ อีกด้วย

1. การควบคุมเงื่อนไขด้วยคำสั่ง if

ในการเขียนโปรแกรมจะมีบางขั้นตอนที่จะต้องเลือกการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนั้นจะต้องอาศัยตัวแปรและค่าของตัวแปรในการระบุเงื่อนไขเพื่อกำหนดให้เป็นทางเลือก ถ้าค่าของตัวแปรตรงกับเงื่อนไขที่กำหนด ให้โปรแกรมทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง ขึ้นอยู่กับผู้เขียนโปรแกรม การกำหนดทางเลือกของคำสั่ง if จะมีอยู่ 4 รูปแบบ คือ

- 1.1 การสร้างเงื่อนไข if แบบกรณีเดียว
- 1.2 การสร้างเงื่อนไข if แบบ 2 กรณี
- 1.3 การสร้างเงื่อนไข if แบบหลายกรณี
- 1.4 การสร้างเงื่อนไข if แบบ Nested if

1.1 การสร้างเงื่อนไขแบบกรณีเดียว

เป็นการกำหนดทางเลือกให้มีการทำงาน ในกรณีที่เงื่อนไขเป็นจริงเท่านั้น โดยโปรแกรมจะทำงานตามคำสั่งที่อยู่ในบรรทัดถัดมา หรือถ้าคำสั่งที่ต้องการให้โปรแกรมทำงานมีมากกว่า 1 คำสั่ง ต้องกำหนดคำสั่งไว้ในเครื่องหมาย { } โดยมีรูปแบบการใช้คำสั่งดังนี้

รูปแบบที่ 1 กรณีที่มีคำสั่งเพียงคำสั่งเดียว

```
If (condition)
    Statement;
```

รูปแบบที่ 2 กรณีที่มีหลายคำสั่ง

```
If (condition)
{
    statement;
    statement;
    ...
}
```

ตัวอย่าง

```
If (score >= 80)
    printf ("Very Good");
```

หรือ

```
If (score >= 80)
{
printf("Very Good");
printf("Your grade is A");
}
```

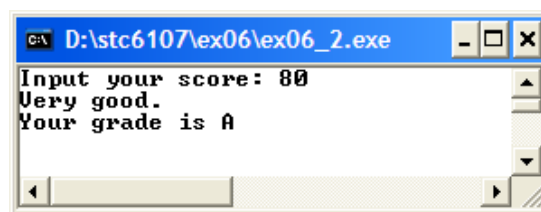

กิจกรรมเสริมทักษะ

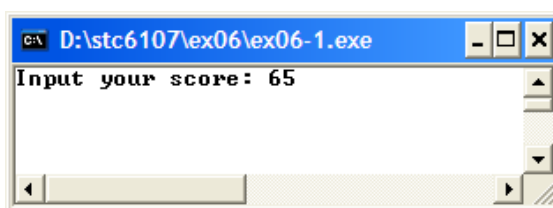
ให้นักเรียนทดลองเขียนโปรแกรมตามตัวอย่างด้านล่าง แล้วบันทึกข้อมูลไว้ในไฟล์เดสก์ทอปที่ชื่อว่า ex06 แล้วทดลองใช้งานโปรแกรมแล้วสังเกตผลลัพธ์ที่ได้

```
1 #include <stdio.h>
2 #include <conio.h>
3 int score;
4 main()
5 {
6     printf("Input your score : ");
7     scanf("%d", &score);
8     if (score >= 80)
9     {
10        printf("Very Good. \n");
11        printf("Your grade is A.");
12    }
13    getch();
14 }
15
```

กรณีเงื่อนไขเป็นจริง

กรณีเงื่อนไขเป็นเท็จ

รูปภาพ แสดงผลลัพธ์ที่ได้จากการทำงาน
ของโปรแกรม ex06_1.exe

1.2 การสร้างเงื่อนไขแบบ 2 กรณี (if...else)

หากต้องการกำหนดทางเลือกให้มีความทำงานทั้ง 2 กรณี คือ กรณีที่เป็นจริง และเป็นเท็จ คำสั่งที่ใช้คือ if...else นั่นก็คือ กรณีที่เงื่อนไขเป็นจริง โปรแกรมจะทำงานหลังคำสั่ง if แต่ถ้าเงื่อนไขเป็นเท็จ โปรแกรมจะทำงานหลังคำสั่ง else ซึ่งมีรูปแบบการใช้คำสั่งดังนี้

รูปแบบที่ 1 กรณีที่มีคำสั่งเพียงคำสั่งเดียว

```
if (condition)
    statement
else
    statement
```

รูปแบบที่ 2 กรณีที่มีหลายคำสั่ง

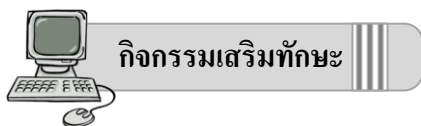
```
if (condition)
{
    statement-1
    statement-2
    ...
    statement-n
}
else
{
    statement-1
    statement-2
    ...
    statement-n
}
```

ตัวอย่าง

```
if (score >= 80)
    printf ("Very Good");
else
    printf ("Sorry...");
```

หรือ

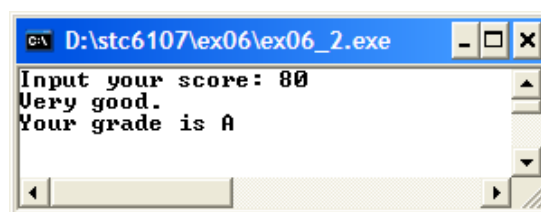
```
if (score >= 80)
{
printf ("Very Good");
printf ("Your grade is A");
}
else
printf ("Sorry...");
```


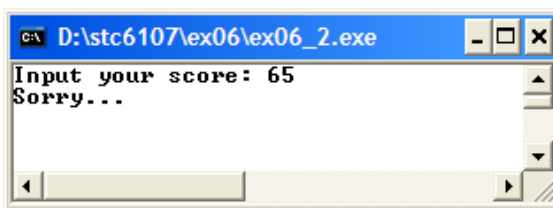
ให้นักเรียนทดลองเขียนโปรแกรมตามตัวอย่างด้านล่าง แล้วบันทึกข้อมูลไว้ในไฟล์เครื่องงานที่ชื่อว่า ex06 แล้วทดลองใช้งานโปรแกรมแล้วสังเกตผลลัพธ์ที่ได้

```
1 #include <stdio.h>
2 #include <conio.h>
3 int score;
4 main()
5 {
6     printf("Input your score : ");
7     scanf("%d", &score);
8     if (score >= 80)
9     {
10        printf ("Very Good. \n");
11        printf ("Your grade is A");
12    }
13    else
14        printf ("Sorry...");
15    getch();
}
```

กรณีเงื่อนไขเป็นจริง

กรณีเงื่อนไขเป็นเท็จ

รูปภาพ แสดงผลลัพธ์ที่ได้จากการทำงาน
ของโปรแกรม ex06_1.exe

1.3 การสร้างเงื่อนไข if แบบหลายกรณี

จากรูปแบบข้างต้น เป็นรูปแบบเงื่อนไขแค่ 2 กรณีเท่านั้น ดังนั้น หากรูปแบบการสร้างเงื่อนไขที่ต้องตรวจสอบหลาย ๆ กรณี สามารถทำได้โดยใช้คำสั่ง `else if` ซึ่งมีรูปแบบการใช้คำสั่งดังนี้

รูปแบบ

```

if (condition)
    statement
else if (condition)
    statement
else if (condition)
    statement
else
    statement

```

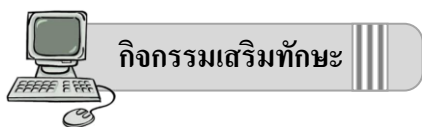
ตัวอย่าง

```

printf("Input your score : ");
scanf("%d", &score);
if (score >= 80)
    printf("Grade is A.");
else if (score >= 70)
    printf("Grade is B.");
else if (score >= 60)
    printf("Grade is C.");
else if (score >= 50)
    printf("Grade is D.");
else
    printf("Grade is F.");

```


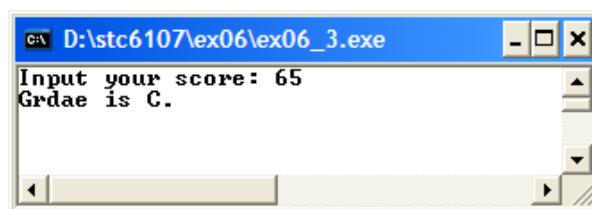

ให้นักเรียนทดลองเขียนโปรแกรมตามตัวอย่างด้านล่าง แล้วบันทึกข้อมูลไว้ในไฟล์เครื่องงานที่ชื่อว่า ex06 แล้วทดลองใช้งาน โปรแกรมแล้วสังเกตผลลัพธ์ที่ได้

```

1 #include <stdio.h>
2 #include <conio.h>
3 int score;
4 main()
5 {
6     printf("Input your score: ");
7     scanf("%d", &score);
8     if (score >= 80)
9         printf("Grdae is A.");
10    else if (score >= 70)
11        printf("Grdae is B.");
12    else if (score >= 60)
13        printf("Grdae is C.");
14    else if (score >= 50)
15        printf("Grdae is D.");
16    else
17        printf("Grdae is F.");
18    getch();
19 }

```


รูปภาพ แสดงผลลัพธ์ที่ได้จากการทำงาน
ของโปรแกรม ex06_3.exe

1.4 การสร้างเงื่อนไขแบบซ้อน (Nested if)

เป็นรูปแบบการสร้างเงื่อนไขที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น โดยจะมีการตรวจสอบเงื่อนไขซ้อนย่อยลงไปอีก ซึ่งการสร้างประโยคเงื่อนไขดังกล่าว จำเป็นต้องตรวจสอบให้รอบคอบ มิฉะนั้นอาจเกิดผลผิดพลาดได้

รูปแบบ

```

if (condition)
    if (condition)
        statement
    else
        statement
else
    if (condition)
        statement
    else
        statement

```

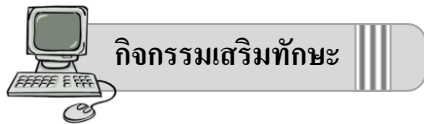
ตัวอย่าง

การตรวจสอบค่า a , b และ c ว่าค่าใดมีค่ามากที่สุด (เป็นการตรวจสอบทีละค่าแบบ Nested if)

```

if ( $a > b$ )
    if ( $a > c$ )
        printf ("A is max");
    else
        printf ("C is max");
else
    if ( $b > c$ )
        printf ("B is max");
    else
        printf ("C is max");

```

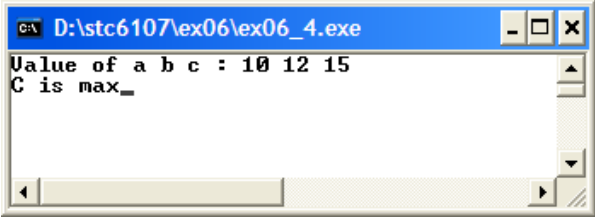

ให้นักเรียนทดลองเขียนโปรแกรมตามตัวอย่างด้านล่าง แล้วบันทึกข้อมูลไว้ในไฟล์เครื่องงานที่ชื่อว่า ex06 แล้วทดลองใช้งานโปรแกรมแล้วสังเกตผลลัพธ์ที่ได้

```

1  #include <stdio.h>
2  #include <conio.h>
3  int a,b,c;
4  main()
5  {
6      printf("Value of a b c : ");
7      scanf("%d %d %d", &a,&b,&c);
8      if (a>c)
9          printf("A is max");
10     else
11         printf("C is max");
12     else
13         if (b>c)
14             printf("B is max");
15         else
16             printf("C is max");
17     getch();
18 }

```


รูปภาพ แสดงผลลัพธ์ที่ได้จากการทำงาน
ของโปรแกรม ex06_4.exe

2. การควบคุมเงื่อนไขด้วยคำสั่ง switch

นอกจาก if-else แล้ว ภาษา C ยังมีคำสั่งควบคุมเงื่อนไขอีกตัวหนึ่งคือ switch ซึ่งสามารถนำมาใช้งานได้คล้ายกับโปรแกรมที่มีรายการเมนูให้เลือก โดยมีรูปแบบการใช้งานดังนี้

รูปแบบ

switch (*variable/expression*)

case (*constant 1*) :

statement;

break;

case (*constant 2*) :

statement;

break;

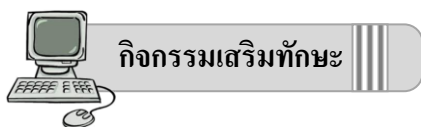
...

ตัวอย่าง

```

switch (choice)
case '1' : printf (“\nApple.”);
           break;
case '2' : printf (“\nBanana.”);
           break;
case '3' : printf (“\nCoconut.”);
           break;
default :
           printf (“\n Please type (1-3) only ..”);

```


ให้นักเรียนทดลองเขียนโปรแกรมตามตัวอย่างด้านล่าง แล้วบันทึกข้อมูลไว้ในไฟล์เครื่องงานที่ชื่อว่า ex06 แล้วทดลองใช้งานโปรแกรมแล้วสังเกตผลลัพธ์ที่ได้

```

1  #include <stdio.h>
2  #include <conio.h>
3  char choice;
4  main()
5  {
6      printf(“Input your choice : ”);
7      choice=getche();
8      switch (choice)
9      {
10         case '1' : printf (“Apple.”);
11             break;
12         case '2' :printf (“Banana.”);
13             break;
14         case '3c' :printf (“Coconut.”);
15             break;
16         default :
17             printf (“\n Please type (1-3) only ..”);
18             {
19                 getch();
20             }
21     }

```


รูปภาพ แสดงผลลัพธ์ที่ได้จากการทำงาน
ของโปรแกรม ex06_5.exe

การทำงานเป็นรอบ

เราสามารถสั่งให้คอมพิวเตอร์ประมวลผลชุดคำสั่งซ้ำ ๆ ได้ เรียกว่า **กระบวนการทำซ้ำ** หรือ **ลูป (Loop)** เช่น สร้างลูปเพื่อประมวลผลอ่านไฟล์ข้อมูลจนกระทั่งจบไฟล์, สร้างลูปเพื่อการคำนวณจนครบรอบ หรือสร้างลูปของรายการข้อมูลเพื่อให้ผู้ใช้สามารถใช้งานโปรแกรมไปได้เรื่อย ๆ จนกว่าจะเลือกรายการจบการทำงาน ดังนั้น จะพบว่าจำนวนรอบการทำงานของลูปที่สร้างขึ้นนั้น ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่กำหนดขึ้นเป็นสำคัญ ในภาษา C มีชุดคำสั่งทำงานเป็นรอบอยู่ 3 ประเภทด้วยกันดังนี้

1. การทำงานเป็นรอบด้วยลูป while
2. การทำงานเป็นรอบด้วยลูป do – while
3. การทำงานเป็นรอบด้วยลูป for

1. การทำงานเป็นรอบด้วยลูป while

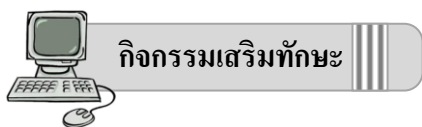
คำสั่งวนลูปแบบ while จะเริ่มต้นทำงานจากการตรวจสอบเงื่อนไข เงื่อนไขเป็นจริงจึงจะทำงานตามคำสั่งของ while เมื่อทำงานเสร็จแล้วก็จะวนกลับไปตรวจสอบเงื่อนไขใหม่เป็นเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ จนกว่าเงื่อนไขจะเป็นเท็จจึงจะออกจากการทำงานของลูป while รูปแบบการเขียนคำสั่ง while มีดังนี้

รูปแบบ

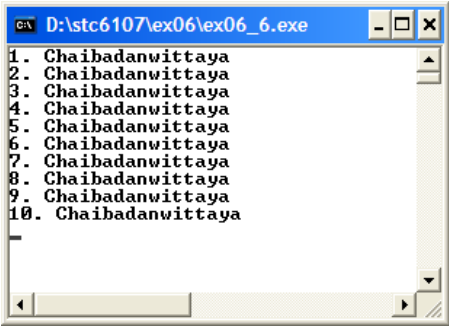
```
while (condition)
{
    statement-1;
    statement-2;
    ...
    statement-n;
}
```

ตัวอย่าง

```
while ( count <= 10)
{
    printf(“Chaibadanwittaya \n”);
    count++;
}
```


ให้นักเรียนทดลองเขียนโปรแกรมตามตัวอย่างด้านล่าง แล้วบันทึกข้อมูลไว้ในไฟล์เครื่องงานที่ชื่อว่า ex06 แล้วทดลองใช้งาน โปรแกรมแล้วสังเกตผลลัพธ์ที่ได้

<pre> 1 #include <stdio.h> 2 #include <conio.h> 3 main() 4 { 5 int count=1; 6 while (count<=10) 7 { 8 printf("%d. Chaibadanwittaya \n",count); 9 count++; 10 } 11 getch(); </pre>	 <p>รูปภาพ แสดงผลลัพธ์ที่ได้จากการทำงาน ของโปรแกรม ex06_6.exe</p>
---	---

2. การทำงานเป็นรอบด้วยลูป Do - while

คำสั่งวนลูปแบบ do-while มีลักษณะการทำงานที่แตกต่างจากลูป while ตรงที่ว่า จะทำงานตามคำสั่งของ do ก่อนหนึ่งรอบแล้วจึงตรวจสอบเงื่อนไขที่คำสั่ง while ถ้าเงื่อนไขเป็นจริงแล้วจึงจะวนไปทำงานตามคำสั่งของ do อีกครั้ง แล้วกลับมาตรวจสอบเงื่อนไขใหม่ เป็นอย่างนี้ไปจนกว่าผลการตรวจสอบเงื่อนไขจะเป็นเท็จ จึงจะเลิกทำงาน ออกจากลูป do-while รูปแบบการเขียนคำสั่งลูป do-while มีดังนี้

รูปแบบ

```

do
{
    statement-1;
    statement-2;
    ...
    statement-n;
}
while (condition)

```

ตัวอย่าง

```
do
{
printf("Chaibadanwittaya School \n");
count++;
}
while ( count >= 10)
```

หมายความว่า จะวนลูปซ้ำใน
ขณะที่ count มีค่ามากกว่าเท่ากับ
10 ซึ่งความจริงแล้ว count มีค่า
เริ่มต้น น้อยกว่า 10

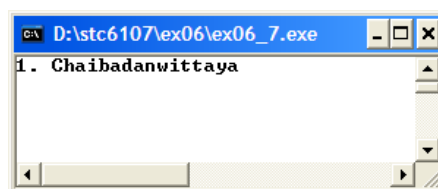

กิจกรรมเสริมทักษะ

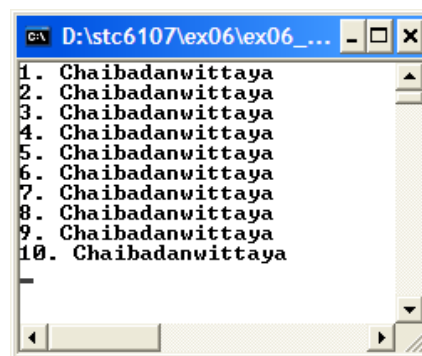
ให้นักเรียนทดลองเขียนโปรแกรมตามตัวอย่างด้านล่าง แล้วบันทึกข้อมูลไว้ในไฟล์เครื่องงานที่
ชื่อว่า ex06_7 แล้วทดลองใช้งานโปรแกรมแล้วสังเกตผลลัพธ์ที่ได้

```
1 #include <stdio.h>
2 #include <conio.h>
3 int count=1;
4 main()
5 {
6 do
7 {
8 printf("%d. Chaibadanwittaya \n",count);
9 count++;
10 }
11 while (count>=10);
12 getch();
13 }
```

กรณี เงื่อนไข while (count>=10);
ผลการตรวจสอบเป็น เท็จ

กรณี เงื่อนไข while (count<=10);
ผลการตรวจสอบเป็น จริง

รูปภาพ แสดงผลลัพธ์ที่ได้จากการทำงาน
ของโปรแกรม ex06_7.exe

3. การทำงานเป็นรอบด้วยลูป for

คำสั่งวนลูปแบบ for เป็นคำสั่งใช้สำหรับการควบคุมทิศทางของโปรแกรมให้ทำงานแบบวนซ้ำ เช่นเดียวกับ while และ do-while แต่คำสั่ง for มีลักษณะพิเศษกว่าคำสั่งรูปแบบอื่น ๆ ตรงที่คำสั่ง for เหมาะกับกรณีที่เราจำนวนแน่นอนแล้วว่า ต้องการให้วนลูปทำงานกี่รอบ รูปแบบการเรียกใช้คำสั่ง for มีดังนี้

รูปแบบ

```
for (initializat; condition; increment )
{
    statement-1;
    statement-2;
    ...
    statement-n;
}
```

initializat หมายถึง เงื่อนไขหรือตัวแปรที่ให้ค่าเริ่มต้นของการทำงานแบบวนรอบ

condition หมายถึง เงื่อนไขที่ใช้ในการวนซ้ำโดยถ้าเงื่อนไขเป็นจริง จะได้ทำงานวนซ้ำ

increment หมายถึง การเพิ่มค่าขึ้นของตัวแปร (หรือเป็นแบบลดลงก็ได้)

statement หมายถึง คำสั่งใด ๆ ที่จะถูกวนซ้ำทำงานในแต่ละรอบ ถ้ามีมากกว่า 1 คำสั่ง ให้คำสั่งเหล่านั้นอยู่ในเครื่องหมาย { }

ตัวอย่าง

```
for( i=1; i<=10; i++)
{
    printf("2 * %2d = %2d \n",i,i*2);
}
```


กิจกรรมเสริมทักษะ

ให้นักเรียนทดลองเขียนโปรแกรมตามตัวอย่างด้านล่าง แล้วบันทึกข้อมูลไว้ในไฟล์เครื่องงานที่ชื่อว่า ex06 แล้วทดลองใช้งานโปรแกรมแล้วสังเกตผลลัพธ์ที่ได้

```

1 #include <stdio.h>
2 #include <conio.h>
3 int i,sum;
4 main()
5 {
6     for( i=1;i<=12;i++)
7     {
8         printf("2 * %2d = %2d \n",i ,i*2);
9     }
10    getch();
11 }

```

```

D:\stc6107\...
2 * 1 = 2
2 * 2 = 4
2 * 3 = 6
2 * 4 = 8
2 * 5 = 10
2 * 6 = 12
2 * 7 = 14
2 * 8 = 16
2 * 9 = 18
2 * 10 = 20
2 * 11 = 22
2 * 12 = 24

```

รูปภาพ แสดงผลลัพธ์ที่ได้จากการทำงาน
ของโปรแกรม ex06_8.exe

คำสั่งประกอบการควบคุมทิศทาง

นอกจากคำสั่งควบคุมการทำงานของโปรแกรมแล้ว ภาษา C ยังมีคำสั่งอีกกลุ่มหนึ่ง ซึ่งอาจจะไม่ได้ใช้สำหรับควบคุมทิศทางการทำงานของโปรแกรมโดยตรง แต่คำสั่งเหล่านี้มักจะถูกนำไปใช้ร่วมกับคำสั่งอื่น ๆ เช่น นำไปใช้เพื่อหยุดการเลือกทำ หรือออกจากการทำงานของระบบ ซึ่งคำสั่งเหล่านี้ ได้แก่ break , continue และ exit()

1. คำสั่ง break

คำสั่ง break ถูกนำไปใช้ร่วมกับคำสั่งแบบเลือกทำหรือวนซ้ำ เพื่อให้โปรแกรมหยุดการทำงานของคำสั่งแบบเลือกทำหรือวนซ้ำที่กำลังทำงานอยู่

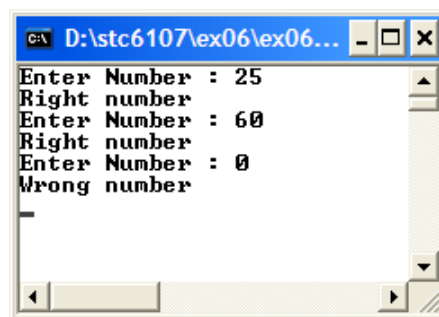
กิจกรรมเสริมทักษะ

ให้นักเรียนทดลองเขียนโปรแกรมการใช้คำสั่ง break ซ่อนอยู่ในคำสั่ง if ตามตัวอย่างด้านล่าง แล้วบันทึกข้อมูลไว้ในไฟล์เครื่องงานที่ชื่อว่า ex06 แล้วทดลองใช้งานโปรแกรมแล้วสังเกตผลลัพธ์ที่ได้

```

1  #include <stdio.h>
2  #include <conio.h>
3  int num , count=0 ;
4  main()
5  {
6  while (count < 10)
7      {
8      printf("Enter Number : ");
9      scanf("%d",&num);
10     if (num ==0)
11         {
12         printf("Wrong number \n");
13         break;
14         printf("Enter new number \n");
15         }
16     else
17         printf("Right number \n");
18     }
19     getch();
20 }

```


รูปภาพ แสดงผลลัพธ์ที่ได้จากการทำงาน
ของโปรแกรม ex06_9.exe

เมื่อสั่งรัน โปรแกรมให้ทดลองป้อนตัวเลข
เข้าไปหลาย ๆ จำนวน จากนั้นให้ป้อน 0 ซึ่งจะทำ
ให้เงื่อนไข if เป็นจริง โปรแกรมจะแสดงข้อความ
Wrong number แล้วออกจากการทำงานของคำสั่ง
if และลูป while ทันที เนื่องจากการทำงานของ
คำสั่ง break จึงไม่มีการแสดงข้อความ Enter new
number

2. คำสั่ง continue

คำสั่ง continue จะใช้งานร่วมกับคำสั่งวนลูป while , do-while และ for เพื่อสั่งให้โปรแกรมหยุดการทำงานในรอบปัจจุบันแล้ววนกลับไปเริ่มทำงานในรอบใหม่

กิจกรรมเสริมทักษะ

ตัวอย่าง ให้นักเรียนทดลองเขียน โปรแกรมการใช้คำสั่ง continue ซ่อนอยู่ในคำสั่ง for ตามตัวอย่างด้านล่าง แล้วบันทึกข้อมูลไว้ในไฟล์เดอร้งานที่ชื่อว่า ex06 แล้วทดลองใช้งานโปรแกรมแล้วสังเกตผลลัพธ์ที่ได้

```

1 #include <stdio.h>
2 #include <conio.h>
3 int count ;
4 main()
5 {
6 for (count=0; count<=100; count++)
7 {
8     if (count%10 == 0)
9         printf("%d \n",count);
10    else
11    {
12        continue;
13        printf("The number can't div by 10. \n");
14    }
15 }
16 getch();
17 }
```

รูปภาพ แสดงผลลัพธ์ที่ได้จากการทำงาน
ของโปรแกรม ex06_10.exe

เมื่อสั่งรันโปรแกรม เส้นไขคำสั่ง if เป็น
เท็จ โปรแกรมจะทำงานตามคำสั่ง continue นั้น
คือ หยุดการทำงานในรอบปัจจุบันกลับไปเริ่ม
ทำงานในรอบงานใหม่ จึงทำให้ไม่มีการแสดง
ข้อความ The number can't div by 10.

3. คำสั่ง exit()

คำสั่ง exit() จะใช้สำหรับออกจากการทำงานของโปรแกรม และต้องประกาศ Header file ที่ชื่อว่า `stdlib.h` ก่อน ซึ่งรูปแบบการเรียกคำสั่ง exit() มีดังนี้

รูปแบบ

```
#include <stdlib.h>
...
exit(0);
```

การออกจากการทำงานของโปรแกรม โดยการใส่เลขศูนย์ไว้ในวงเล็บหมายถึง การออกจากโปรแกรมแบบปกติ